

Indsigelse/bemærkninger til ny regulativ for Vorgod Å

Videbæk og Omegns Lystfiskerforening har på strækningen fra St. Ahle til Nr. Vium Kirke, på stykker fordelt over strækningen, lov til at fiske.

Vi har også medfiskerret på stykket fra Kulsøen til jernbanebroen, så vi færdes på et langt stykke af Vorgod Å.

Vi deltager, når DCV elfisker efter moderfisk til brug for opdræt, og når der sættes fisk ud i åen. Vi stiller også med medhjælperer når DTU Silkeborg laver bestandsanalyser omkring Vorgod Å.

Da en generel grødeskæring af forskellige årsager ikke ser ud til at være en god ide, henstiller vi til, at der hvor grødevæksten er størst, og hovedsaglig består af pindsvineknop og svømmende vandaks, at væksten bekæmpes på anden vis.

En af grundene til at fjerne noget af den kraftige plantevækst er, at den med tiden synker ned på bunden, hvor den visse steder ligger i en flere cm rådnende lag, som bruger ilt og frigiver de optagne næringsstoffer.

En anden grund til at fjerne noget af den kraftige plantevækst er, at hvor den er tættest presser vandet ud til siderne, hvor den underskærer brinkerne unormalt meget med nedskridning af brinken til følge.

Efter 1-2 år har vandet fjernet den ned skredne brink med stor sandvandring til følge - sand som blandt andet lægger sig på gydebankerne.

Angående undersøgelsen af grødeskæringens medvirkning på fiskebestanden er det nærliggende at antage, da grødeskæringen er foretaget på relativt lavt vand, at fiskene er trukket ned på de dybere steder, og grundet det korte tidsrum mellem grødeskæring og elfiskeriet, ikke har etableret sig igen på undersøgelsesstederne.

Bilag 1) Redegørelse for kommunevandløbet Vorgod Å, side 11 stk. 2.13 står; der er ingen fiskeudsætninger i Vorgod Å.

Ifølge Søren Larsen DCV sættes der både laks og ørred ud i Vorgod Å.

I er velkommen til at kontakte os for yderligere kommentarer eller oplysninger angående undersøgelsen.

Med venlig hilsen

Videbæk og omegns Lystfiskerforening

Torben Hansen, Formand

Åge Martinsen, kasserer, aage.martinsen@mail.dk

Kontaktperson: Karl Pedersen, tlf. 23324782

Ringkøbing d. 5-7-2022.

Indsigelse mod vedtagelse af nyt regulativ for Vorgod Å.

Regulativet omfatter strækningen af Vorgod Å fra tilløb af Mølsted Bæk til Vorgods udløb i Skjern Å, som omfatter st. 6976 til 44528, hvoraf strækningen mellem st. 6976 og st. 7548 ligger i kommunegrænsen mellem Herning og Ringkøbing-Skjern Kommune, og fra st. 7548 ligger vandløbet i Ringkøbing-Skjern Kommune.

- Forslaget lovliggør de eventuelle forringelser af Vorgod Å's vandføringsevne, som er indtrådt fra 2007 og til dato.
- Fjernelse af muligheden for fremtidig grødeskæring vil forringe afvandingsforholdene yderligere og det uden miljømæssige gevinster.
- Man fjerner grødeskæringen fra regulativet for derved at undgå at skulle udarbejde miljøkonsekvensvurdering.
- Der er ikke redegjort for, hvilke afvandingsmæssige konsekvenser fjernelse af grødeskæring har for oplandet til Vorgod Å.
- Regulativet baseres på generelle betragtninger om grødeskæringens effekt på afvanding og på en ikke videnskabelig fiskeundersøgelse
- Forslaget har ikke noget perspektiv i forhold til klimasikring. Der angives ingen løsninger i forhold til hyppige oversvømmelser.
- Vores konklusion er derfor, at regulativforslaget i Ringkøbing-Skjern kommune skal omarbejdes og ændres til igen at indeholde grødeskæringsterminer.
- Regulativets beskrivelse af oprensning og kontrol er mangelfuld.
- Regulativet skal indeholde vilkår om kontrolhyppighed af vandføringsevnen samt beskrivelse af kontrolmetode.

Tidligere regulativforslag i høring

Fra høringsmaterialer: "Et andet forslag til nyt regulativ med grødeklipping har tidligere været i offentlig høring, hvor både Danmarks Sportsfiskerforbund og Danmarks Naturfredningsforening er kommet med indsigelser. På baggrund af indsigelserne og med henvisning til afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, som stiller nye krav i forbindelse med udarbejdelse af vandløbsregulativer, har Ringkøbing-Skjern Kommune i samarbejde med Danmarks Center for Vildlaks i august/september 2021 foretaget en simpel undersøgelse af effekten af grødeklipping på fiskebestanden i Vorgod Å. Forsøget har omfattet 10 vandløbsstrækninger, hvor fiskebestanden er undersøgt før og efter grødeklipping. Der blev fundet laks og elritse på samtlige stationer. Derfor er disse to arter anvendt som mål for den samlede udvikling i fiskebestanden efter grødeklipping. Samlet set var der markant færre fisk efter grødeklipping end før, men på referencestationerne, som forblev urørt, var der til gengæld en svag stigning. Ved grødeklipping af både 50 og 100 procent af plantevæksten blev både lakse- og elritsebestanden reduceret med ca. 60 procent."

Kommentar

Vandløbsloven har til formål at sikre to hensyn, jf. lovens § 1. Vandløbsloven har på den ene side til formål at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand, mens den på den anden side har til formål at sikre, at dette sker i overensstemmelse med de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten. Udfordringen består i, at der er knyttet modsatrettede interesser til de to hensyn. Det kan derfor være svært at afgøre, hvilket hensyn der vægtes højest i den konkrete situation. De modsatrettede interesser i forbindelse med anvendelse af vandløbsloven kommer blandt andet til udtryk ved vedligeholdelse i form af grødeskæring. Ved grødeskæring beskæres vandplanter, som ellers vil bidrage til øget strømningsmodstand og hæve vandstanden i vandløbet, hvilket svækker vandløbets evne til at bortlede vand, hvorefter lovens formål om, at sikre vandløbenes afvandingsmæssige forhold vanskeligt kan opnås.

Grødeskæring kan samtidig påvirke bilag IV-arter, da grødeskæringens nødvendighed for at sikre vandløbets bortledningsevne kan påvirke yngle- og rasteområder for forskellige dyrearter, hvilket ikke vil være i overensstemmelse med naturbeskyttelsesloven. Ændring af grødeskæringsmetode kan også medføre en ændring af vandløbets tilstand, som kan være problematisk ift. vandløbslovens formål, hvis vandløbet er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal udarbejde regulativer, der regulerer intensiteten af grødeskæring og grødeskæringsmetoden for offentlige vandløb. Grødeskæringsmetoden har stor betydning for, hvor negativ grødeskæringens påvirkning af vandløbets plantesamfund er.

Der er i praksis set flere tilfælde på vandløb, der har behov for yderligere grødeskæringer end de regulativbestemte, som oftest tæller én gang årligt. I disse tilfælde vil hyppigere grødeskæring varetage hensynet om at sikre, at vandløbene kan benyttes til afledning af vand, mens det samtidig kan udfordre varetagelsen af hensynet til de miljømæssige krav, da hver grødeskæring vil påvirke vandløbets biologi negativt.

Det vil derfor ikke nødvendigvis være praktisk muligt for kommunen på et senere tidspunkt at ændre regulativets vedligeholdelsespraksis til igen at indebære grødeskæring med henblik på at sikre vandløbets afledning af vand.

Kommunen kan til hver en tid vurdere, at den årlige grødeskæring ikke er nødvendig, men muligheden bør ikke fjernes fra regulativet.

Herunder fra regulativforslaget:

Grødeskæring

Der foretages ikke grødeskæring på strækningen fra Mølsted Bæks udløb til Nr. Vium Bæks udløb i Vorgod Å (st. 6976 - 44528)

Kommentar

Der er grødeskæringsterminer (1-2 grødeskæringer) på strækningen i det nugældende regulativ fra 1991. Har grødeskæring ikke været udført, kan der være tale om mislighold af regulativets bestemmelser. Regulativet skal følges. Hverken mere eller mindre, og vandløbsmyndigheden kan ikke have en praksis, der er i strid med regulativet.

Der har også været rettet lodsejerhenvendelser til kommunen igennem årene grundet den manglende grødeskæring.

I redegørelsen beskrives grødeskæringen således:

Ringkøbing-Skjern Kommune har i overensstemmelse med regulativet fra 1991, ikke foretaget grødeskæring i Vorgod Å siden 2007 på strækningen st. 6.975 – st. 44.528. Herning Kommune har på strækningen fra st. 0 til st. 6.975 foretaget grødeskæring i strømrønde i årene 2008 – 2011 og fra 2016 er vandløbet fast grødeskåret hvert år. Vandløbet har før kommunalreformen været et amtsvandløb, men er pr. 1. januar 2007 overgået til henholdsvis Herning Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune.

Vi mener at der er tale om misligholdelse af 1991 regulativets bestemmelser. Se figur 1.

Klagenævnet bemærker (NMK-43-00316), at det efter vandløbslovens §73, stk. 1 er muligt at rejse et erstatningskrav ved taksationsmyndighederne, hvis klager finder, at vandløbsmyndigheden ikke har overholdt sin vedligeholdelsesforpligtigelse.

Herning kommune skærer grøde til kommunegrænsen ved tilløb af Mølsted bæk hvorfra Ringkøbing-Skjern kommune så undlader grødeskæring helt. Der er klart et behov for grødeskæring på strækningen, hvilket også er årsagen til, at Herning kommune bibeholder grødeskæringsterminerne i regulativet.

Vi kan ikke acceptere, at man udarbejder et nyt regulativ, hvor man fjerner muligheden for al fremtidig grødeskæring i Vorgod Å på baggrund af generaliserede antagelser fra andre vandløb (13 cm vandspejlssænkning mv).

Fiskeundersøgelsen, som man refererer til som "en simpel undersøgelse af effekten af grødeklipping på fiskebestanden i Vorgod Å" udført under ikke videnskabelige forhold, kan vi ikke acceptere som begrundelse for, at man fjerner muligheden for fremtidig grødeskæring.

I den afsluttende diskussion fremføres følgende: "Det bør undersøges om det udover selve fjernelse af grøden og dermed skjulemuligheder, også er selve forstyrrelsen af vandløbet ved grødeklipping der har en negativ effekt på fiskebestanden. Således at fiskene i denne undersøgelse er skræmt ud af området, og ikke har nået at reetablere sig igen ved 2. befiskning."

Hvis det er forstyrrelser, der får fiskene til at søge væk, bør man i stedet fokusere på muligheden for fiskeri i vandløbet.

Det synes logisk at fiskene fortrækker, når man forstyrrer dem eller fjerner deres skjulesteder. De flytter sig formodentlig til andre områder i vandløbet, da det ikke i undersøgelsen forlyder, at de ligger med bugen opad og er døde.

Vi mener, at det er useriøst at basere fjernelse af grødeskæring på denne undersøgelse.

De klagenævnsafgørelser man referer til siger blot, at man skal miljøkonsekvensvurdere ændret praksis. Grødeskæring har hele tiden været indskrevet i regulativet, så man fortsætter samme praksis som hidtil. En eventuel ændret praksis skal miljøkonsekvensvurderes og indenfor Natura 2000 områder skal der foretages habitatvurdering.

Vi mener ikke, at det kan bruges som argumentation for, at man skal undlade grødeskæring fremover.

Med de stigende nedbørsmængder og de klimamæssige ændringer vi har i sigte er vandløbenes afvandingsmæssige funktion af helt afgørende betydning.

5. Strækningen fra Møltrup til stenstuvningen syd for Nr. Vium (st. 0 - 33.332):

Der skæres grøde efter behov normalt 1-2 gange årligt. Grøden slås i strømrønden og i en bredde som angivet i afsnit 3. Hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med de afvandingsmæssige forhold, kan grødeskæring eventuelt reduceres til 1 gang årligt eller strækingsvis helt undlades.

Vandløbets kanter, sideskrånninger og banketter slås ikke.

Strækningen fra stenstuvningen til udløbet i Skjern Å (st. 33.332 - 44.500):

Der skæres grøde efter behov normalt 1 gang årligt. Grøden slås i strømrønden og i en bredde som angivet i afsnit 3. Hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med de afvandingsmæssige forhold, kan grødeskæring eventuelt undlades helt eller delvist.

Vandløbets kanter, sideskrånninger og banketter slås ikke.

6. Grødeskæring foretages med le eller sejlene grødeskæremaskine. Grøden samles op.
7. Bestående buske og træer langs vandløbet bevares så vidt muligt. Dog må lavhængende grene fjernes.

Figur 1. Fra det nugældende regulativ fra 1991.

Fra regulativforslaget: Bredvegetation, træer og buske samt fremmedlegemer

Bredvegetation skæres kun, hvor vandløbsmyndigheden skønner, at der er behov for dette, af hensyn til de afvandingsmæssige interesser eller hensynet til brinkernes stabilitet.

Nedhængende grene eller træer som er til gene for afstrømningen eller vedligeholdelsen kan fjernes.

Vores kommentar

Nedhængende grene eller træer som er til gene for afstrømningen eller vedligeholdelsen SKAL fjernes. Der står decideret, at de er til gene for afstrømningen eller vedligeholdelsen, og så skriver kommunen, at de kan fjernes ?

Oprensning

Fra regulativforslaget: *Oprensning kan iværksættes, når vandløbets bund i gennemsnit ligger 15 cm over den regulativmæssige bund. Oprensning kan dog udelades såfremt vandløbets vandføringsevne er lige så god som i et vandløb med den anførte regulativmæssige skikkelse og skråningsanlæg.*

Ved oprensning må der ikke graves dybere end til den regulativmæssige bund.

Vores forslag til ordlyd:

Kravet til den regulativmæssige vandføringsevne er overskredet, hvis kontrollen viser, at beregnet vandspejlsniveau for det opmålte vandløb ligger over beregnet vandspejlsniveau for det teoretiske profil (+15 cm aflejring på bunden).

Der må ikke foretages opgravning dybere end 10 cm under regulativmæssig bund.

Fra regulativforslaget: *Grusbanker, uanset om beliggenheden heraf er over den regulativmæssige bundkote, må ikke fjernes, ligesom overhængende brinker, der kan virke som fiseskjul, ikke må afrettes.*

Såfremt der opstår tvivl om, hvorvidt kravene til vandløbets vandføringsevne er opfyldt, kan vandløbsmyndigheden igangsætte en kontrolopmåling af vandløbet. I tidligere regulativ er der ingen bestemmelser vedr. kontroltidspunkt eller metode.

Vores kommentar

Igen formuleringer hvor kommunen ved tvivl *kan* igangsætte kontrolopmåling og kan rense op.

Ved tvivl om hvorvidt kravene til vandløbets vandføringsevne er overholdt **skal** vandløbsmyndigheden igangsætte en kontrolopmåling eller oprensning af vandløbet.

Hvis grusbankerne er årsag til at regulativets vandføringsevne ikke er overholdt skal de kunne trækkes ud på den pågældende strækning.

Vi ønsker indsat et afsnit omkring **kontrolhyppighed**.

Forslag til tekst:

Kontrolhyppighed

Der udføres kontrol af den regulativmæssige vandføringsevne ved opmåling hvert 7. år. Kontrolopmålingen udføres i perioden fra årets sidste grødeskæring og frem til 1. maj.

Derudover kan der foretages ekstraordinære kontrolopmålinger af delstrækninger, hvor der, efter henvendelse til vandløbsmyndigheden, er rejst tvivl om strækningen overholder de regulativmæssige krav til vandføringsevnen. Vandløbsmyndigheden vurderer et eventuelt behov for kontrolopmåling.

Ved ekstraordinær kontrolopmåling kan vandløbsmyndigheden udføre kontrollen på et hvilket som helt tidspunkt på året.

Kontrolmetoden skal beskrives i regulativet.

Vi foreslår følgende:

Kontrolmetode

Krav til vandløbets vandføringsevne er overholdt så længe de faktiske opmålte forhold beskriver den samme vandføringsevne som den teoretiske skikkelse +15 cm bundhævning.

Regulativets teoretiske skikkelse beskriver krav til vandføringsevne for en grødefri situation.

Kontrolopmålinger vil blive udført på det fysiske profil, og vil derfor, hvis kontrol udføres i grødeperioden, ikke omfatte opmåling af grødeøer mv.

En kontrolopmåling skal have en detaljeringsgrad som understøtter retvisende hydrauliske beregninger.

Efter kontrolopmålingen gennemføres hydrauliske beregninger, hvor vandføringsevnen i det opmålte vandløb og i det teoretiske vandløb (teoretisk skikkelse) sammenlignes. De hydrauliske beregninger viser, hvordan vandspejlet vil indstille sig gennem vandløbet, ved en bestemt vandføring og ruhed (Manningstallet).

Den beregningsmæssige kontrol af vandløbet gennemføres med henblik på at vurdere vandløbets tilstand i 3 forskellige afstrømningssituationer i den grødefrie periode (vinterperioden):

1. Ved 5 l/s/km²
2. Ved 10 l/s/km²
3. Ved 50 l/s/km²

Beskriv anvendte manningstal ved kontrolberegningen samt startvandspejle i DVR90.

Vandspejlsforløbet for de 2 afstrømningssituationer beregnes for de opmålte dimensioner og dimensionerne i det teoretiske profil (+15 cm aflejring på bunden).

En sammenligning af vandføringsevnen i det teoretiske profil (+15 cm aflejring på bunden) og det opmålte profil foregår på den måde, at koterne til de beregnede vandspejl findes og afbilledes.

Så længe det beregne vandspejl for det opmålte vandløbsprofil ligger indenfor, i niveau med eller under det beregnede vandspejl for det teoretiske skikkelse (+15 cm aflejring på bunden), er kravet til regulativets vandføringsevne overholdt.

Det vil sige, at der først skal iværksættes oprensning, hvis vandspejlsniveauet i de opmålte vandløb ligger over vandspejlsniveauet i det teoretiske profil.

9. Restaureringstiltag

Ringkøbing-Skjern Kommune vil i samarbejde med lodsejere og lystfiskere med flere forøge den fysiske variation i vandløbet ved udlægning af gydegrus og sten på udvalgte strækninger.

Kommentar

Jf. vandløbslovens §37 stk. 4 vil enhver, der lider tab ved en foranstaltning som nævnt i stk. 1, have ret til erstatning.

Kapitel 8

Vandløbsrestaurering

§ 37. For at forbedre de fysiske forhold i og omkring vandløb kan vandløbsmyndigheden beslutte, at der gennemføres restaureringsforanstaltninger, herunder genopretning af vandløbs naturlige løb og fjernelse af fysiske spærringer for vandgennemstrømningen.

Stk. 2. Vandløbsmyndigheden afholder udgifterne ved restaureringer. Miljøministeren kan inden for rammerne af de bevillinger, der afsættes på de årlige finanslove, yde tilskud til gennemførelse af restaureringsprojekter.

Stk. 3. Foranstaltninger efter stk. 1 kan ikke gennemføres, hvis der derved tilsidesættes væsentlige kulturhistoriske interesser.

Stk. 4. Enhver, der lider tab ved en foranstaltning som nævnt i stk. 1, har ret til erstatning.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om foranstaltninger som nævnt i stk. 1, herunder om samarbejdet mellem vandløbsmyndighederne, om deres samarbejde med andre myndigheder, om offentlighedens medvirken og om tilskudsordningen efter stk. 2.

Figur 2. Vandløbslovens §37.

På vegne af Vestjysk Landboforening

Formand Søren Christensen

Jeg vil gøre indsigelse til oplægget til nyt regulativ til Vorgod Å.

Vi fra arbejdsgruppen var jo enige om at der skulde skæres grøde i halv delen af åens brede i juli måned . Så laver i en fiske tælling sidst i august og prøve skærer først i september og tæller fisk midt september, Den rapport er ikke ret visende , da vi jo var enige om der skulde skæres grøde i juli måned.

Hvis ikke der skæres grøde bliver vandstanden for høj i august/september så vil dyrene træde græsset op Hvis ikke vi kan af græsse i de 2 mdr. må vi jo opgive det. Hvis ikke engen af græsse vil den springe i pil, Dette kan jo se der hvor der ikke går dyr. Dette vil gå ud over vade fuglenes yngle steder og harens, Da de jo lever på af græsset arealer.

I vil jo gerne kaldes for naturens rige dette bliver et noget ensformig rige med kun pile krat langs åen Det går jo også ud over biodiversiteten når det bliver så ensformig natur.

En vider er det gamle opstemning til NR:Vium dambrug ikke blevet fjernet sådan som lovgivningen siger De er bare jævnet lidt ud Dette gør jo også at vand standen er kunstig for høj opstrøms fra stemme værket

Jeg vil tro at dette gør 10 til 15 cm. Ved hoved vejs broen og 5 til 10 cm. Ved allegård.

Jeg syntes i skulde gøre noget for at bevare engene så der stadig er græssende dyr, der er jo ikke så mange Tilbage som har dyr på græs, så pas på dem er.

På lodsejernes vegne.

Mvh. [Redacted]

Hej Ove

Fiskeristyrelsen har gennemgået det fremlagte udkast til revideret vandløbsregulativ for den del af Vorgod Å, som løber i Ringkøbing-Skjern Kommune (ca. 37 km). Vorgod Å er et af de vigtigste tilløb i Skjern Å-systemet og har væsentlig betydning som gyde- og opvækstvand for systemets laksefisk og lampretarter samt som levested for en række andre fiskearter, herunder unikke arter som den finnestribede ferskvandsulk. I forslaget til det reviderede vandløbsregulativ fortsættes den nuværende praksis, hvor der ikke skæres grøde og hvor vandløbet tillades at have en vilkårlig skikkelse, så længe den regulativfastsatte vandføringsevne er overholdt. Dette giver mulighed for udvikling af et dynamisk vandløb med stor variation i de fysiske forhold, hvilket er af afgørende betydning for at opfylde vandområdeplanernes miljømålsætninger.

Fiskeristyrelsen kan anbefale, at forslaget vedtages i sin nuværende form idet det vurderes, at den valgte skikkelsestype og vedligeholdelsesbestemmelser i vid udstrækning tager hensyn til fiskebestandenes mulighed for at trives og udvikle sig gunstigt i Vorgod Å. Den foreslåede administration af regulativet for Vorgod Å giver således et solidt udgangspunkt for Ringkøbing-Skjern Kommunes videre arbejde med restaurering og miljøforbedrende tiltag i Vorgod Å og i oplandet hertil.

Venlig hilsen

Lasse Elmgren

Overfiskerikontrollør | Regional Kontrol

+45 72 18 85 13 | +45 33 44 36 73 | laej@fiskeristyrelsen.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fiskeristyrelsen | N. A. Christensensvej 40 | 7900 Nykøbing Mors | Tlf. +45 72 18 56 00 | mail@fiskeristyrelsen.dk | www.fiskeristyrelsen.dk

På Fiskeristyrelsen.dk kan du læse om, hvordan vi behandler dine [personoplysninger](#).